

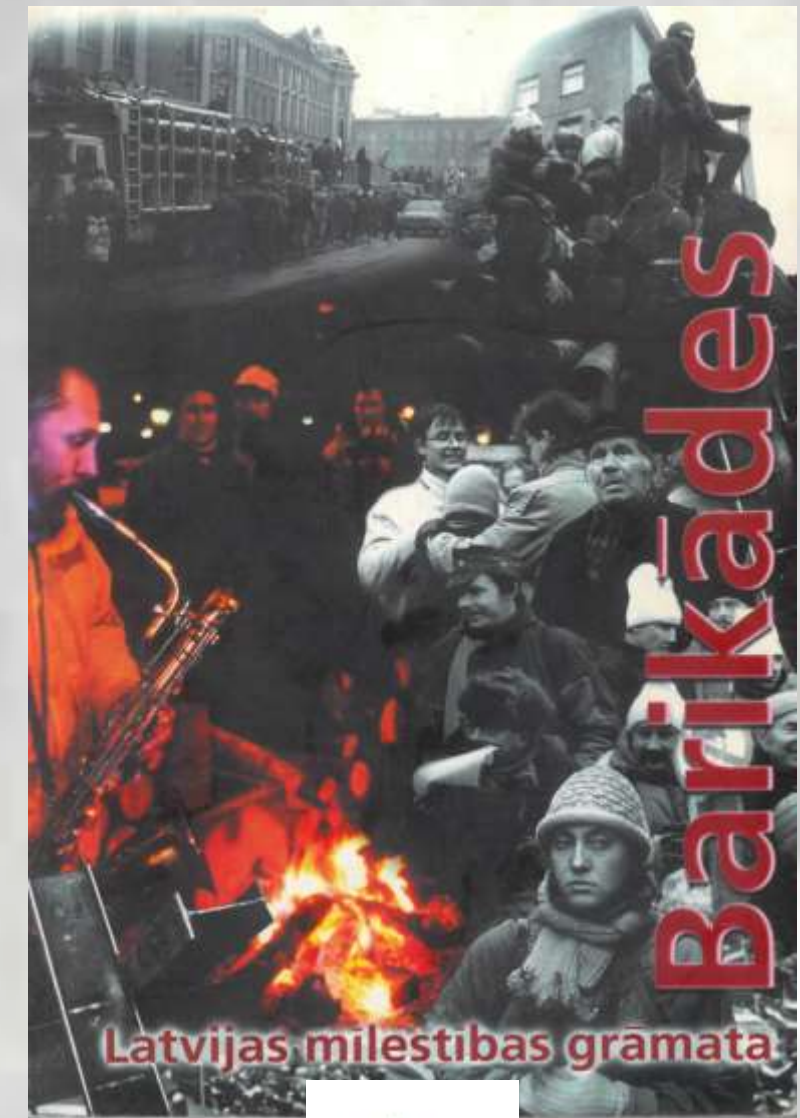
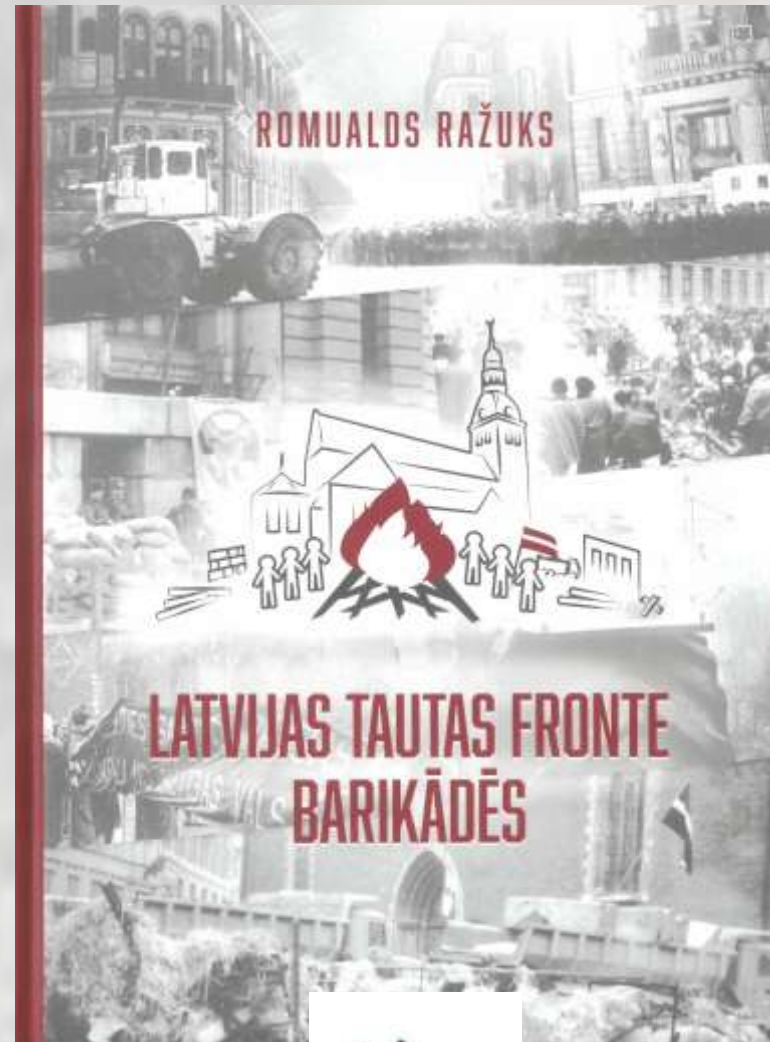
**BARIKĀDES
ULBROKĀ
1991.GADA JANVĀRIS**

Virtuālā izstāde, 2024

Virtuālā izstāde «Barikādes Ulbrokā» iepazīstina ar svarīgākajiem vēstures faktiem no laikrakstu un grāmatu lappusēm, kas stāsta par barikāžu notikumiem Ulbrokā. Izstāde paredzēta izglītojošiem nolūkiem. Novadpētniecības materiāli apkopotā veidā pieejami Ulbrokas bibliotēkas Pētera Brūvera lasītavā!

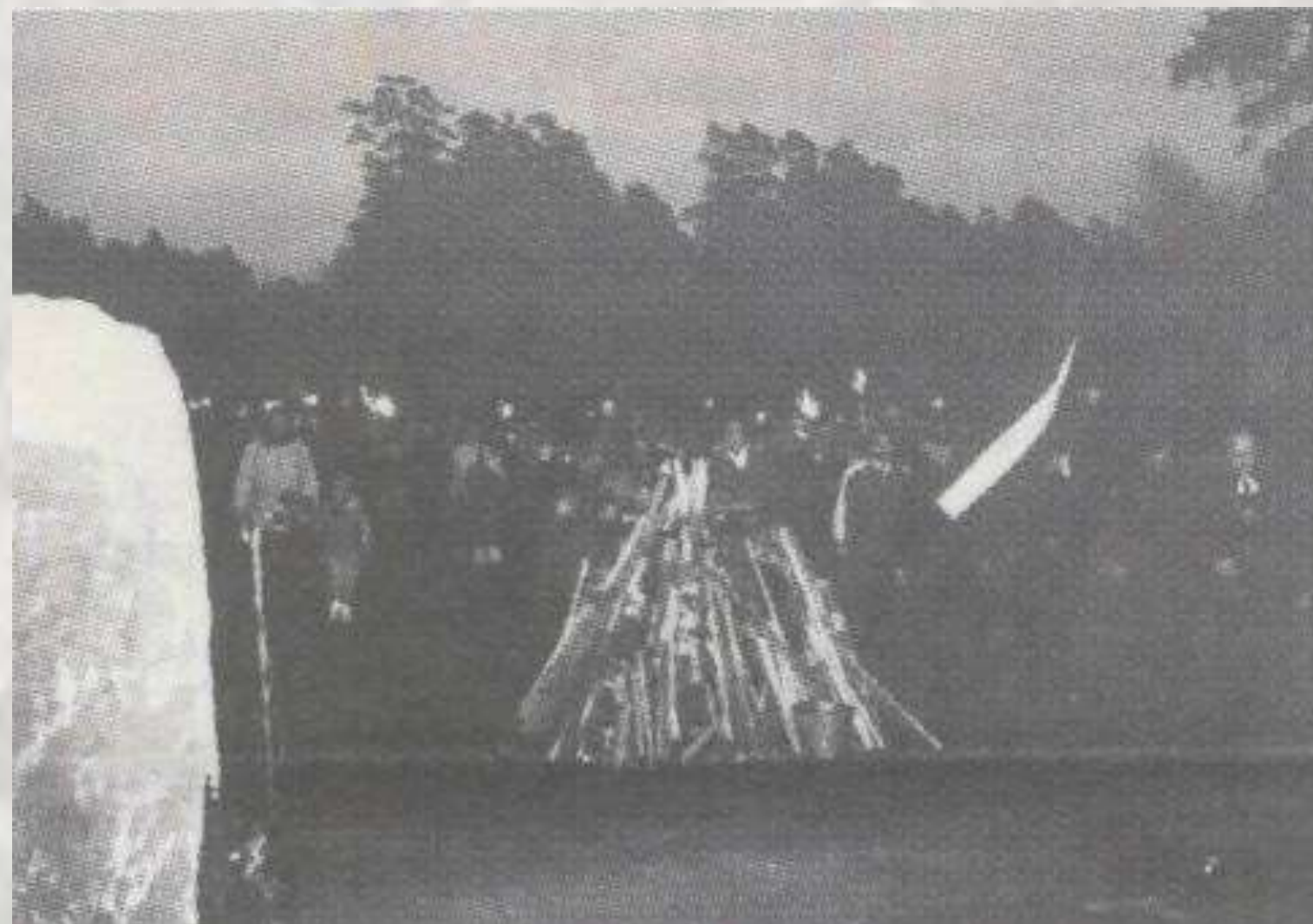
Informāciju sagatavoja Ulbrokas bibliotēka

Ziņas par barikādēm Ulbrokā

Barikāžu laiks, bija Atmodas laika kulminācija

(U.Sterģis)

Skrastiņa, Inese. Barikāžu atceres akmens Ulbrokā - atmodas kulminācijas laika liecinieks : [par 1991. gada Barikāžu atceres akmens autora - tēlnieka Ulda Sterģa atmiņas par 3.Atmodas laiku] / Inese Skrastiņa ; tekstā stāsta tēlnieks Uldis Sterģis. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā // Rīgas Apriņķa Avīze. - (Piel."Tēvzemīte" ; Februāris). - ISSN 1407-5857. - Nr.[10] (2014, 4.feb.), 6.lpp. : fotogr.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991. Pieminekļi. Tēlnieki.
Stopiņu novads (Latvija).

Ulbrokā atradās stratēģiski svarīgs punkts - radiocentrs, kas šobrīd, pieminot barikādes, nereti tiek piemirsts. Janvāra notikumu gaitā tieši radio bija galvenais informācijas iegūšanas veids, tādēļ bija svarīgi nepieļaut radiosakaru pārtraukšanu. Radiocentru sargāt bija sabraukuši gan vietējie Ulbrokas iedzīvotāji, gan kaimiņi no Garkalnes, Ādažiem, Tīnūžiem un Ropažiem.

Kā stāstīja kora [“Ulbroka”] dalībniece Baiba, 1991.gada janvāra naktīs kora dalībnieki ar autobusu ir braukājuši pa visiem posteņiem. “Dziedājām, dancojām un rotaļās gājām, lai sasildītu un izkustinātu tos, kas dežūrēja” atceras Baiba.

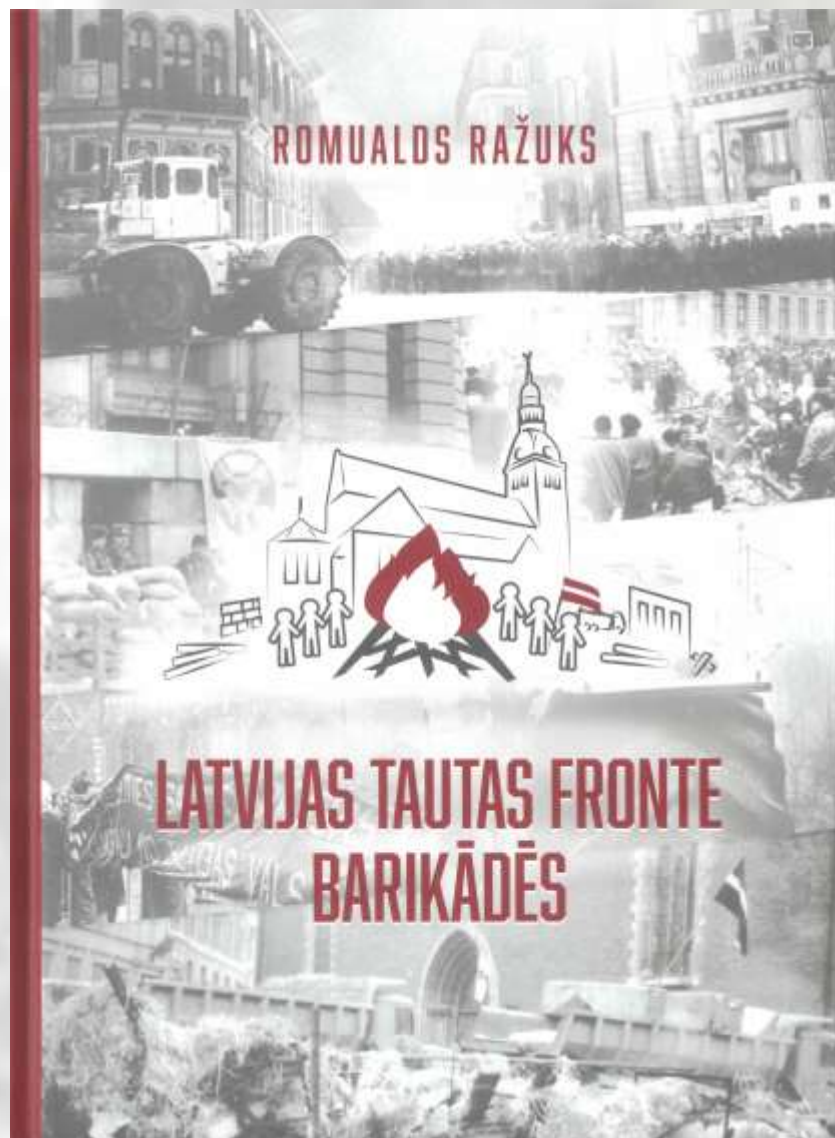
Melne, Kristīne. Atceras radiocentra sargus : [sakarā ar 1991.g. barikāžu atceres pasākumu Ulbrokā pie Barikāžu piemiņas akmens] / Kristīne Melne. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā ; Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā NM1 // Rīgas Apmiņas Avīze. - ISSN 1407-5857. - Nr.10 (2006, 24.janv.), 2.lpp. - T.p. NP mapē Nr.1. gadsimta Latvijas vēsture.

Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija). Stopiņu novads (Latvija) - Novada vēsture. Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta). Vēsture, Latvija -- 1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Domes priekšsēdētājs [Jānis Pumpurs], 1991.gadā strādāja Juglas Sanatorijas internātpamatskolā par mācību pārzini. No skolas katru vakaru skolotāji devās uz Zaķusalu un no rīta atgriezās uz stundām. “Man bail nebija, tolaik bija tikai viena doma - Brīva Latvija. Bailes bija manai sievai un bērniem, kas palika mājās,” atceras Pumpurs. “Ulbrokas radiocentrs bija viens no svarīgākajiem objektiem, jo informācija tika gūta no radio. Cilvēkiem, ejot uz darbu, radioaparāts bija līdzī un viņi klausījās par jaunākajiem notikumiem, “ radiocentra nozīmi skaidro Pumpurs.

Melne, Kristīne. Atceras radiocentra sargus : [sakarā ar 1991.g. barikāžu atceres pasākumu Ulbrokā pie Barikāžu piemiņas akmens] / Kristīne Melne. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā ; Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā NM1 // Rīgas Apmiņas Avīze. - ISSN 1407-5857. - Nr.10 (2006, 24.janv.), 2.lpp. - T.p. NP mapē Nr.1. gadsimta Latvijas vēsture.

Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija). Stopiņu novads (Latvija) - Novada vēsture. Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta). Vēsture, Latvija -- 1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Ar Ulbrokas radiostacijas sargāšanas iniciatīvu Latvijas Tautas frontes koordinācijas centrā griezās Jānis Ambainis, viens no Rīgas telegrāfa un telefona centrāles Dzirnavu ielā 105 aizsardzības organizatoriem. LTF 12. janvāra Domes sēdē, sadalot sargāšanai stratēģiski svarīgos valsts objektus, par Ulbrokas radiostacijas aizsardzību vēl nerunāja. Rīgas radiostacija atradās Ulbrokā, kur bija 125 metrus augsts radiotornis raidīšanai vidējo viļņu diapazonā, kuru izmantoja Latvijas Radio programmu pārraidei.

Ražuks, Romualds, 1955-. Ulbrokas radiostacijas aizsardzība : [par barikāžu laiku Ulbrokā, aizsargājot Ulbrokas radiostaciju] / Romualds Ražuks ; tekstā stāsta Jānis Valters, Andris Pavītols, Ilgonis Šteinbergs ; foto Armands Igaunis. - Pieejams Ropažu novada Ulbrokas bibliotēkā // Latvijas Tautas fronte barikādēs / Romualds Ražuks. - Rīga : 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrība, 2021. - 242.-246.lpp. - ISBN9789984956862.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991.

Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Pēc Dzirnavu 105 barikādes organizēšanas mums raizes radīja Ulbrokas radiostacija, jo tai bija liela nozīme informācijas sniegšanā, pareizas informācijas atspoguļošanā un tautas spēku mobilizācijā. Tādēļ par to vairākkārt atgādinājām Tautas frontes koordinācijas centram un izskaidrojām nepieciešamību tur veidot aizsardzību. Saņēmām atļauju un smago transportu sūtījām uz turieni.

Smagā lieljaudas tehnika barikādēs pie Ulbrokas radiotorņa.
Armanda Igauna foto.

Ražuks, Romualds, 1955-. Ulbrokas radiostacijas aizsardzība : [par barikāžu laiku Ulbrokā, aizsargājot Ulbrokas radiostaciju] / Romualds Ražuks ; tekstā stāsta Jānis Valters, Andris Pavītols, Ilgonis Šteinbergs ; foto Armands Igaunis. - Pieejams Ropažu novada Ulbrokas bibliotēkā // Latvijas Tautas fronte barikādēs / Romualds Ražuks. - Rīga : 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrība, 2021. - 242.-246.lpp. - ISBN9789984956862.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991.

Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Kā atceras Jānis Valters, tiklīdz viņš atgriezies Augstkalnes pagastā no Vislatvijas manifestācijas Rīgā, atskanējis telefona zvans. Kolhoza priekšsēdētājs K. Vilsons aicinājis viņu un citus šoferus pēc pašu vēlēšanās ar smagajām kravas mašīnām un ar traktoru K - 700 braukt uz Rīgu. No mājām izbraukuši ap plkst. 23.00. Pa ceļam mašīnās iekrāva dzelzsbetona blokus, jo tika dots rīkojums piekraut kravas kastes ar dažādiem materiāliem aizsprostiem (malka, metāla stieņi, bloki u.c.). Pēc tam mašīnas nosūtīja uz Ulbroku sargāt radiotorni, jo klīda ziņas, ka pa Madonas šoseju tuvojas kara transportieri.

Ražuks, Romualds, 1955-. Ulbrokas radiostacijas aizsardzība : [par barikāžu laiku Ulbrokā, aizsargājot Ulbrokas radiostaciju] / Romualds Ražuks ; tekstā stāsta Jānis Valters, Andris Pavītols, Ilgonis Šteinbergs ; foto Armands Igaunis. - Pieejams Ropažu novada Ulbrokas bibliotēkā // Latvijas Tautas fronte barikādēs / Romualds Ražuks. - Rīga : 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrība, 2021. - 242.-246.lpp. - ISBN9789984956862.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991.

Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Ulbrokas radiotorņa aizstāvji pie ugunsкура. *Armanda Igauna foto*

Ražuks, Romualds, 1955-. Ulbrokas radiostacijas aizsardzība : [par barikāžu laiku Ulbrokā, aizsargājot Ulbrokas radiostaciju] / Romualds Ražuks ; tekstā stāsta Jānis Valters, Andris Pavītols, Ilgonis Šteinbergs ; foto Armands Igaunis. - Pieejams Ropažu novada Ulbrokas bibliotēkā // Latvijas Tautas fronte barikādēs / Romualds Ražuks. - Rīga : 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrība, 2021. - 242.-246.lpp. - ISBN9789984956862. Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991. Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija). 1991. gada barikādes. -- Novada vēsture.

Bijām nobrieduši un izstrādātais plāns darbotos, ja padomju armija dotu triecienu. Ulbrokā sabrauca smagais transports lielākoties no Ulbrokas kolhoza. Transporta jautājumus Stopiņu pašvaldībā koordinēja tagadējā Stopiņu novada muzeja vadītāja Biruta Zvaigznīte. Smagā tehnika bija gatava bloķēt stratēģiski svarīgo ceļu uz Rīgu. Lielos padomju bruņu transportierus šī lauku tehnika tikai aizkavētu, nevis apstādinātu, taču svarīgākais toreiz bija mūsu visu vienotais viedoklis. Pat kundzītes, kuras barikāžu dalībniekiem atnesa tēju, izdarīja neizmērojami daudz. Šaubu nav. Katrs bijām savā vietā. Iespējams, kāds pustūkstotis bijām iznākuši Ulbrokā sargāt savu brīvību.

Bahšteins, Raivis. X stundas aizkadri : [par Sauriešu medpunkta ārsta palīga, zemessarga Jāņa Piebalga un viņa domubiedru organizēto medicīniskās palīdzības plānu (Rīgas raj.)] : : sakarā ar 1991. gada janvāra notikumiem] / Raivis Bahšteins ; tekstā stāsta Jānis Piebalgs. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā ; Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā NM1 // Rīgas Apriņķa Avīze. - ISSN 1407-5857. - Nr.6 (2007, 16.janv.), 3.lpp. : fotogr.

20. gadsimta Latvijas vēsture.

Stopiņu novads (Latvija) - Novada vēsture - Saurieši. Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

-- 1991. gada barikādes. -- Novada vēsture. -- Novadnieki.

14.janvāra rītā smagās automašīnas un lieljaudas laukaimniecības tehnika jau bija ieņēmušas savas vietas, nosprotojot visas pieejas radiotornim. Cilvēku plūsmas koordinēšanu veica LTF Rīgas rajona koordinācijas centrs, izveidots jau 13.janvāra vakarā, kuru vadīja Ilgonis Šteinbergs, Rīgas rajona tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieks, deputāts no LTF.

80. gadu nogalē Institūta ļaudis aktīvi piedalījās valstī notiekošo ar tautas atmodu saistīto politisko pārmaiņu veicināšanā:...uz barikādēm, apsargājot Rīgā galveno telefona centrāli un Radio centru Ulbrokā. Darbinieku dzīvesbiedres gatavoja barikāžu aizstāvjiem siltu ēdienu, piemēram, Teodora Godmaņa kundze nesa tēju un pīrādziņus telefona centrāles sargātājiem, Velta Vilde, Vija Neimane, Ilga Cēsniiece u.c. - barikādē esošajiem pie Piķurgas tilta un citviet izvietotajiem radio centra apsargiem.

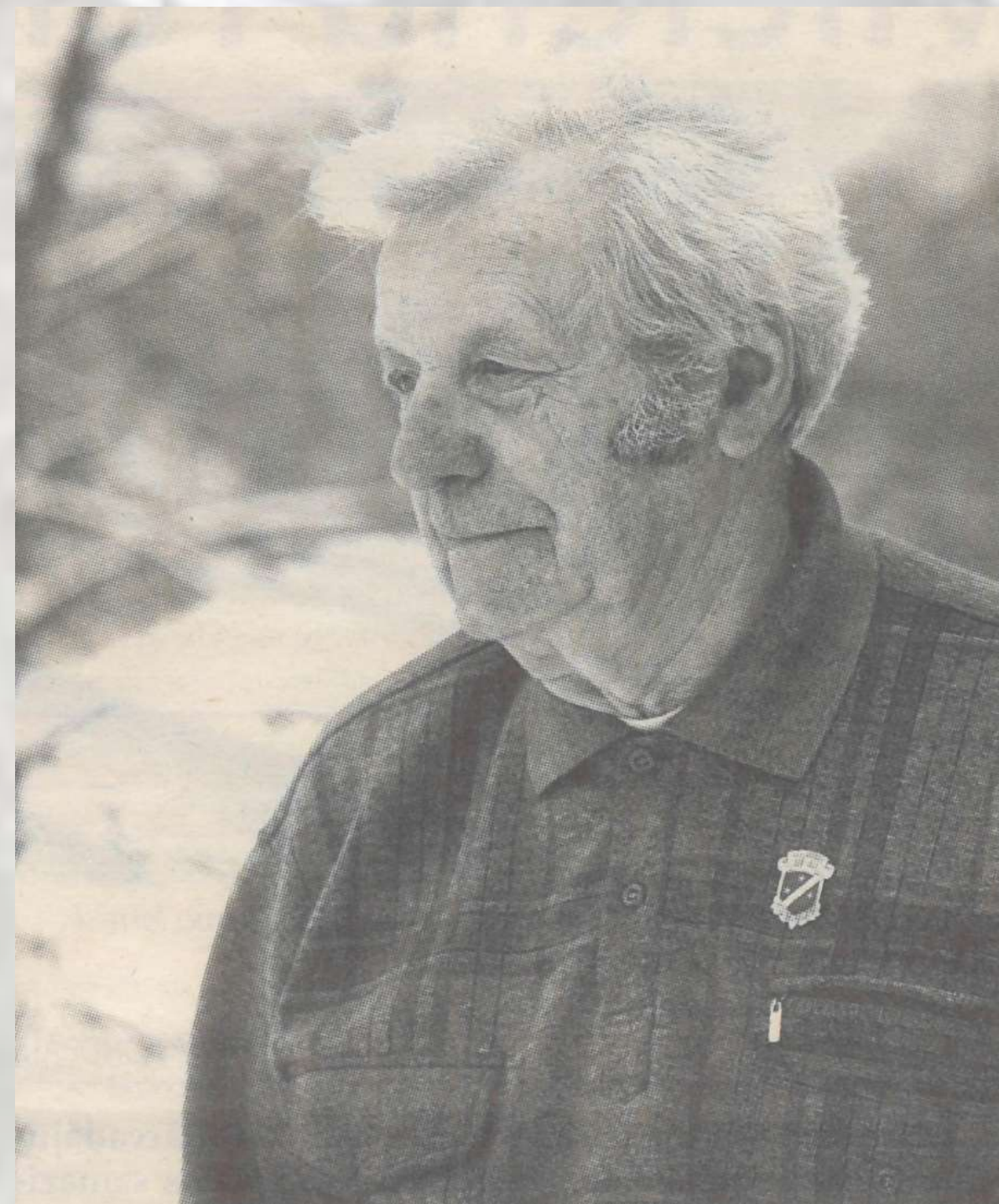
Vilde, Arvīds. Institūta darbinieku sabiedriskās aktivitātes / Arvīds Vilde, Juris Bergs // LLU aģentūra, Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts. 1960 - 2010 : (Latvijas Lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas zinātniskās pētniecības institūts - LLMEZPI) / LLU aģentūra, Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts. - Ulbroka : LLU aģentūra, Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts, 2010. - 156. – 158. lpp.

ISBN 9789984969817. . - ISBN 978998417.

Lauksaimniecība. Lauksaimniecības mehanizācija. Lauksaimniecības mašīnu tehnika.

Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

**Ar atmiņām pie piemiņas akmens
“Barikādes” dalījies arī barikāžu
dalībnieks, Ulbrokas posteņa
dežurants Henrihs Čerāns. Viņa
atmiņas publicētas, kādā no Rīgas
Apriņķa Avīzes lappusēm.**

Ātri saorganizējām cilvēkus, kuri ar mašīnām bija gatavi nosprostot Ērgļu šosejas un Ulbrokas - Ogres ceļa krustojumu, tajā vietā Ulbrokā tagad atrodas tēlnieka Ulda Sterģa veidotais piemiņas akmens "Barikādes". Bija sabraukuši aptuveni 70 traktori, baļķu vedēji no Vidzemes puses, vēlāk piebiedrojās arī no Kurzemes. Organizēju tehniku gar ceļa malu, ar kuru nobloķēt ceļu uz Rīgu, bet pašiem aiziet mežā. Skats bija iespaidīgs - mašīnas rūca, šoferi gaidīja rīkojumu. Bija tumšs, mašīnas ieslēdza gaismas. Visi stāvējām un gaidījām, kas tad notiks. Pie radiostacijas bija ierīkots medpunkts, jo gaidījām saķeršanos. Informācija mums tika piegādāta ik pa minūtei. Pēkšņi ziņoja, ka OMON ir apstājušies. Aptuveni divas stundas bija liels stress.

Jēkabsone, Kate. Stāvējām un gaidījām, kad tas notiks : [par 1991.gada janvāra barikāžu laika notikumiem : sakarā ar gaidāmo atceres pasākumu Ulbrokā (Stopiņu novads)] / Kate Jēkabsone ; tekstā stāsta barikāžu dalībnieks Henrihs Čerāns. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā ; Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā NM1 // Rīgas Apriņķa Avīze. - ISSN 1407-5857. - Nr.6 (2012, 20.janv.), [1.], 3.lpp. : ģīm.

20. gadsimta Latvijas vēsture.

Latvija - Vēsture - Barikāžu laiks, 1991. Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija) - Sociālā dzīve un paražas. Stopiņu novads (Latvija) - Novada vēsture. Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta).

Novada vēsture. -- 1991. gada barikādes. -- Novadnieki.

Pārbraucot upīti virzienā no Rīgas, ceļa kreisajā pusē ir labiekārtots laukums, kurā vertikāli novietotā akmens blūka divās šķautnēs, iecirsts teksts "Ulbroka.1991.I". To atklāja Lāčplēša dienā 1991.gada 11.novembrī, tēlnieks Uldis Sterģis.

Barikāžu piemiņas akmens Ulbrokā : [par Barikāžu laika notikumiem Ulbrokā un piemiņas akmens uzstādīšanu]. - Pieejams Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā // Latvija un tās iedzīvotāji cīņā par savu valsti un pretestība okupāciju varām, 1981-1991: piemiņas vietu ceļvedis pa Rīgu un Rīgas apkārtni / Kristīne Čakstiņa. - Rīga : Latvijas Okupācijas muzeja biedrība, 2017. - 314.-315.lpp. - ISBN9789934829956.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991. 20. gadsimta Latvijas vēsture. Piemiņas vietas. Nevardarbīga pretošanās.

Stopiņu novads (Latvija). Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija).

Novada vēsture. -- 1991. gada barikādes.

Sazinoties ar toreizējo pagasta vecāko, tika sameklēta vieta, kur novietot pieminekli barikādēm, akmeni tēlnieks jau bija noskatījis: «Ropažu pusē, braucot cauri mežam, pļaviņā, grāvja malā, biju redzējis interesantu viļņainu akmeni. Mani piesaistīja akmens reljefs un viļņainā struktūra.»

Veidojot piemiņas akmeni barikādēm, tēlniekam raisījās dažādas domas: «Kas ir barikāde? Kā franči toreiz revolūcijā būvēja barikādes?» Pārdomas un asociācijas bija dažādas. Rezultātā akmens ir izveidots tāds, kādu mēs to varam redzēt šodien.

Šajā vakarā svinīgajā pasākumā piedalās arī zemesargi un jaunsargi. Katru gadu atceres pasākums aizsākas ar klusuma brīdi, lai godinātu tos barikāžu dalībniekus, kuri vairs nav starp mums.

1991. gadā 11.novembrī Ulbrokas zemessargi nodod zvērestu Latvijai pie jaunatklātās piemiņas zīmes.

Foto: Imārs Znotiņš, LETA

Znotiņš, Ilmārs, 1966-. Ulbrokas zemessargi nodod zvērestu: Latvijai pie jaunatklātās piemiņas zīmes : [fotogrāfija] / Ilmārs Znotiņš. - Pieejams Ropažu novada Ulbrokas bibliotēkā // Diena. - ISSN 1407-1290. - (1991, 13.novembris). Zemessardze. Piemiņas zīmes.
Stopiņu novads (Latvija). Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta).
Novada vēsture.

Stopiņos piemin barikāžu laiku : [par barikāžu laika piemiņas pasākumu Stopiņu novadā Ulbrokā pie Barikāžu akmens]. - Pieejams Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā - Nosaukums uzrādīts: Latvijas pilsētās un novados. // Logs. - ISSN 1407-3560. - Nr.2 (2014, februāris), 41.lpp. : fotogr.
Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991.
Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija). Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta).
1991. gada barikādes. -- Novada vēsture. -- Sociālā dzīve un paražas novadā.

Ulda Sterga darīnāpums

LĀČPLĒŠA DIENĀ STOPIŅOS

Nr 167
"NC" 1991. gada
13. novembris
ARNIS BLUMBERGS

Pievakares biežkrāsas drēgnumā apņēmīgi saplaukst ugunsкура liesmas. Jauktā kora dziedājumā skan «Klusa nakts, svēta nakts»...
Tā šī diena noslēdzas Stopiņos. Bet pirms tam ir tēlnieka Ulda Sterga mā gada janvāra barikāžu dienu mūžīgai atcerel darīnātas piemiņas zīmes atklāšana, svinīgo zvērestu godam kalpot Latvijai nodod divdesmit četri Rīgas

apriņķa zemessargu vienības vīri, mācītāja A. Kavača svētība un LR Augstākās Padomes deputāta A. Bela no sirds teiktais.
Jā, un pie ugunsкура visiem, protams, čaklo stopiņiešu ceptie pirādziņi un kūpošas tējas maiks.

Nov.
vēsture

Lāčplēša dienā Stopiņos : [par Barikāžu piemiņas akmens atklāšanu un Rīgas apriņķa zemessargu vienības zemessargu zvēresa nodošanu Stopiņu pagasta Ulbrokā : isinformācija : fotogrāfijas] / foto autors Arnis Blumbergs // Neatkarīgā Cīņa. - Nr.167 (1991, 13.novembris). Lāčplēša diena.
Stopiņu novads (Latvija). Ulbroka (Stopiņu novads, Latvija). Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta).
-- Novada vēsture. -- 1991. gada barikādes.

Stopiņu pagasta pašpārvalde lūdz pagodināt ar
savu klātbūtni visus tos drosmīgos cilvēkus,
**KURI ŅĒMA DALĪBU JANVĀRA
BARIKĀŽU DIENĀS ULBROKĀ.**
Pulcēšanās 11. novembrī plkst. 16.30 Stopiņu
pagasta namā barikādes akmens atklāšanai.

2003. gadā 33 Stopiņu pagasta iedzīvotājiem šeit pasniedza valdības apbalvojumu - Barikāžu dalībnieka piemiņas medaļu. To pasniedza Saeimas Tautas partijas frakcijas deputāts, tautā cienītais Juris Dalbiņš

Jāpiemin, ka goda Barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi barikāžu dalībnieki saņēmuši arī vēlākos gados. Tā 2014.gada pasākumā piemiņas zīmi saņēma Lonija Kossoviča par ieguldījumu Ulbrokas posteņa darbībā.

Latvijas Republikas atjaunošanas laiks (1987 – 1991) // Mēs stāstām par Stopiņu novadu / sast. Biruta Zvaigznīte ; Stopiņu novada dome. - [Rīga] : Pētergailis, 2005 (Apg. "Imanta"). - 76. – 80. lpp. - Bibliogr.: 259.-260. lpp.

ISBN 9984331431.

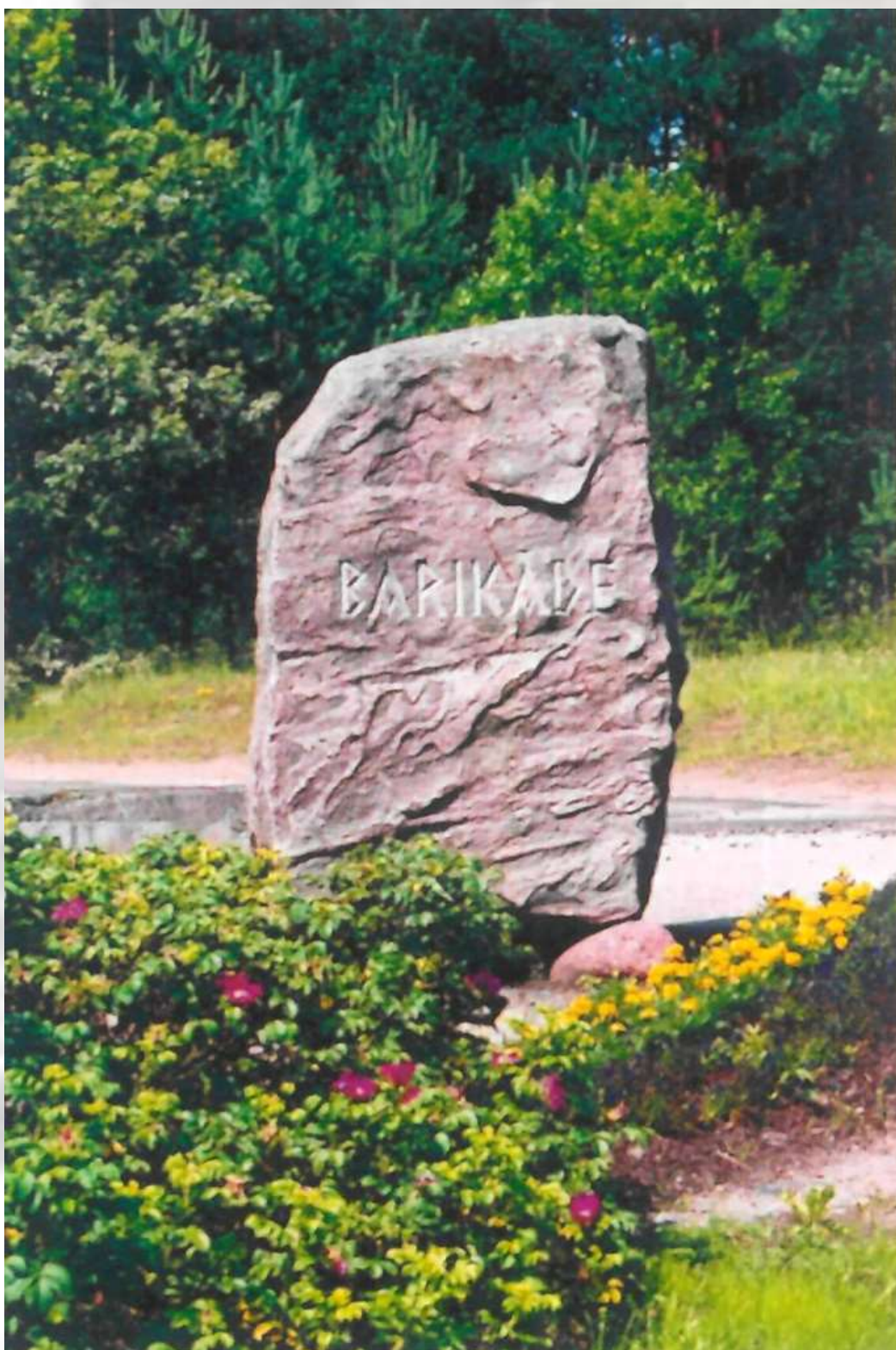
Novadpētniecība.

Stopiņu novads (Latvija).

Rūtiņa, Ieva. Patriotiskā dzirksts - barikādes : [par 1991. gada Barikāžu atceres pasākumu Stopiņu novadā] / Ieva Rūtiņa, Inese Skrastiņa. - Pieejams Salaspils novada bibliotēkā // Rīgas Apmiņi Avīze. - (Piel."Tēvzemīte" ; Februāris). - ISSN 1407-5857. - Nr.[10] (2014, 4.febr.), 1.lpp. : fotogr.

Latvija - Vēsture - Trešā Atmoda, 1987-1991. Pieminekļi. Apbalvojumi.

Stopiņu novads (Latvija). Barikāžu piemiņas akmens (piemiņas vieta).

Nu jau daudzus gadus novada ļaudis nāk kopā Barikāžu dienu atceres pasākumā ceļu krustpunktā, kur bargajās 1991.gada janvāra dienās sargājām Latviju. Tur uzstādīts tēlnieka Ulda Sterģa izkaltais Barikāžu akmens, kuru atklāja 1991.gadā (iesvētīja mācītājs Andrejs Kavacis). Katru gadu 20. janvārī nāk kopā gan barikāžu dalībnieki, gan jaunā paaudze, kurai cilvēku atmiņu stāstījumi ir tikai vēsture, pie ugunsкура liesmām sildās arī garāmbraucēji. Atmiņu stāsti, koru dziedātās dziesmas, pagasta vadības sarūpētā karstā tēja un pīrādziņi, visu beidzot, krāšņa uguņošana - tā ir šodienas vēstures stunda 20.janvārī pie Barikāžu akmens.